

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»**

Кафедра менеджменту, управління проектами і логістики
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Р. Б. Папірник

09 _____ 2019 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВСТУП ДО ФАХУ

спеціальність	<u>073 Менеджмент</u> (шифр і назва спеціальності)
освітньо-професійна програма	<u>«Менеджмент та адміністрування»</u> (назва освітньої програми)
освітній ступінь	<u>бакалавр</u> (назва освітнього ступеня)
форма навчання	<u>денна</u> (денна, заочна, вечірня)
розробник	<u>Шапа Надія Миколаївна</u> (прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Вступ до фаху» є складовою освітньо-професійної програми «Менеджмент та адміністрування» підготовки фахівців за освітнім ступенем «Бакалавр» в галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент». Має статус нормативної компоненти циклу професійної підготовки.

Дисципліна допомагає набутти знання та розуміння предметної області управлінської праці, сформуванню уяви про професійну діяльність менеджера та її напрямки у сучасних реаліях функціонування організацій, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов. У результаті вивчення навчальної дисципліни формується уява щодо сутності, завдання та предмету діяльності сучасних менеджерів (управителів) організацій, з урахуванням специфіки будівельної галузі, а також різних видів менеджменту.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			I	II
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3	90	
Аудиторні заняття, у т.ч:	30		30	
лекції	30		30	
лабораторні роботи				
практичні заняття				
Самостійна робота, у т.ч:	60		60	
підготовка до аудиторних занять	20		20	
підготовка до контрольних заходів	20		20	
виконання курсового проекту або роботи				
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	20		20	
підготовка до екзамену				
Форма підсумкового контролю			залік	

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни «Вступ до фаху» – набути знання та розуміння предметної області управлінської праці, сформувати уяву про професійну діяльність менеджера та її напрямки у сучасних реаліях функціонування організацій, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Завдання дисципліни - сприяти розумінню сутності та значущості професії менеджера, її місця й ролі у системі управління організацій; сформувати уяву щодо загальних положень діяльності менеджерів (управителів) організацій, з урахуванням специфіки будівельної галузі; набути знання щодо загальних характеристик різних видів менеджменту; сприяти формуванню якостей сучасного менеджера.

Пререквізити дисципліни: «Економічна теорія», «Загальний курс будівництва», «Оптимізаційні методи та моделі».

Постреквізити дисципліни: «Компетенції менеджера», «Менеджмент», «Процесний менеджмент», «Самоменеджмент», «Адміністративний менеджмент», «Управління персоналом», «Операційний менеджмент», «Стратегія підприємства».

Компетентності. Результатом вивчення дисципліни «Вступ до фаху» є здобуття студентами таких компетентностей:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних, економічних та поведінкових наук.

Загальні компетентності:

ЗК5 – Знання та розуміння предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та розуміння професійної діяльності.

ЗК9 – Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК13 – Здатність діяти соціально відповідально та свідомо, цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність.

Спеціальні:

СК1. Здатність визначати та описувати характеристики організації із врахуванням галузевої специфіки.

СК2. Здатність визначати місію, цілі та критерії розвитку організації, аналізувати результати її діяльності з врахуванням факторів впливу зовнішнього та внутрішнього середовища, визначати перспективи розвитку організації.

СК4. Уміння визначати функціональні області організації, зв'язки між ними, управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту на засадах процесного управління.

СК5. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

СК10. Здатність формувати й демонструвати лідерські якості та поведінкові навички, мотивувати персонал.

Заплановані результати навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

РН3. Демонструвати знання теорії, методів і функцій менеджменту, застосовувати їх для забезпечення ефективності діяльності організації.

РН5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

РН14. Здійснювати діагностику діяльності підприємства, ідентифікувати та управляти витратами, визначати їх вплив на фінансовий стан підприємства та його конкурентоспроможність.

РН16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

РН17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

Методи навчання: словесні, наочні, робота з книгою.

Форми навчання: колективні, групові, фронтальні, індивідуальні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с/р
Змістовий модуль 1. Характеристика управлінської діяльності, різновиди менеджменту					
Тема 1. Менеджмент бізнес-освіти	8	2			6
Тема 2. Підходи до визначення сутності управління та менеджменту	10	4			6
Тема 3. Специфіка управління організаціями та підприємствами будівельної галузі	12	4			8
Тема 4. Галузевий менеджмент	12	4			8
Тема 5. Кадровий менеджмент	12	4			8
Тема 6. Стратегічний та процесний менеджмент	12	4			8
Тема 7. Інноваційний менеджмент	12	4			8
Тема 8. Маркетинговий менеджмент	12	4			8
Разом за змістовим модулем 1	90	30			60
Усього годин	90	30			60

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Тема 1. Менеджмент бізнес-освіти Важливість менеджмент-освіти. Зв'язок завдань бізнесу з технологією підготовки менеджерів. Цільові групи навчання менеджменту. Зміст та структура навчального процесу підготовки менеджерів у Придніпровській державній академії будівництва і архітектури. Головна мета підготовки студентів за спеціальністю «Менеджмент організацій». Стандарти підготовки менеджерів.	2
2,3	Тема 2. Підходи до визначення сутності управління та менеджменту Зміст понять «управління» та «менеджмент», їх спільне та відмінне. Об'єкт економічного управління. Еволюція менеджменту: етапи розвитку та головні задачі менеджменту. Значення для сучасної науки менеджменту концепцій різних шкіл та підходів. Види і рівні менеджменту.	4
4,5	Тема 3. Специфіка управління організаціями та підприємствами будівельним виробництвом Особливості управління будівництвом. Основні учасники будівництва: замовник, проектні організації, будівельні організації, підприємства будіндустрії, транспортні організації, забудовник, інвестори. Характеристика основних задач, які вирішують менеджери організацій будівельної галузі.	4
6,7	Тема 4. Галузевий менеджмент Визначення і взаємозв'язок понять «галузевий», «виробничий» і «операційний» менеджмент. Роль і місце виробничого менеджменту в здійсненні місії організації. Загальна модель структури підприємства. Функції виробничого менеджера в процесі виробничого перетворення. Взаємозв'язок «вхід – перетворення – вихід» у типових виробничих системах. Операції в сфері послуг.	4
8,9	Тема 5. Кадровий менеджмент Предмет, мета і зміст курсу. Місце кадрового менеджменту в системі сучасних наук. Кадри, як об'єкт вивчення: поняття і класифікація. Концепція кадрового менеджменту. Елементи системи роботи з персоналом. Задачі в області кадрового менеджменту.	4
10,11	Тема 6. Стратегічний та процесний менеджмент Поняття стратегії та стратегічного менеджменту. Об'єкт досліджень в стратегічному менеджменті. Структурні рівні розробки стратегії. Еволюція стратегічного управління. Підхід до побудови стратегії. Етапи стратегічного планування як складові стратегічного менеджменту. Місія та цілі організації. Сутність та головні завдання процесного менеджменту. Застосування процесного менеджменту в сучасних організаціях.	4
12,13	Тема 7. Інноваційний менеджмент Історія виникнення інноваційної діяльності на підприємствах. Основні поняття інноваційного менеджменту, підходи до класифікації інновацій. Сутність діяльності менеджерів по управлінню інноваційною діяльністю в сучасних організаціях. Управління інноваційним процесом.	4
14,15	Тема 8. Маркетинговий менеджмент Ціль та призначення маркетингової діяльності. Концепція маркетингу та умови її застосування. Складові концепції маркетингу. Сутність діяльності	4

	організації, орієнтованої на маркетинг та орієнтованої на виробництво. Продуктивність і ефективність як категорії маркетинг-менеджменту. Порівняльні особливості бізнесу, що направляє ринком та внутрішньо - орієнтованого бізнесу. Особливості управління компанією з ринковою спрямованістю.	
	Усього годин	30

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичні заняття навчальним планом не передбачені.

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до аудиторних занять	20
2	Підготовка до контрольних заходів	20
3	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях:	20
	<i>Тема 1. Менеджмент бізнес-освіти:</i> - Актуальність підготовки фахівців менеджерів на сучасному етапі економічного розвитку України; - Стандарти підготовки менеджерів.	2
	<i>Тема 2. Підходи до визначення суті управління та менеджменту:</i> - Еволюція менеджменту: етапи розвитку та головні задачі менеджменту; - Особливості менеджмент-освіти у розвинутих зарубіжних країнах.	4
	<i>Тема 3. Специфіка управління будівельним виробництвом:</i> - Історія розвитку будівельної галузі.	4
	<i>Тема 4. Галузевий менеджмент:</i> - Особливості управління будівельною організацією; - Операції в сфері послуг.	2
	<i>Тема 5. Кадровий менеджмент:</i> - Задачі в області кадрового менеджменту.	2
	<i>Тема 6. Стратегічний та процесний менеджмент:</i> - Еволюція стратегічного управління; - Застосування процесного менеджменту в сучасних організаціях.	2
	<i>Тема 7. Інноваційний менеджмент:</i> - Діяльності менеджерів по управлінню інноваційною діяльністю; - Управління інноваційним процесом - Інтернет – мобільні інновації XXI століття	2
	<i>Тема 8. Маркетинговий менеджмент:</i> - Особливості управління компанією з ринковою спрямованістю. - Історія виникнення та розвитку маркетингової діяльності. - Маркетингова діяльність українських підприємств	2
	Усього годин	60

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методами контролю з даної дисципліни є усний контроль (здійснюється у вигляді поточного опитування за темою попереднього заняття); тестовий, а також методи самоконтролю та самооцінки.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль знань студента здійснюється залежно від набраних балів за змістовим модулям з різних видів діяльності студента при обов'язковому виконанні змісту навчального плану дисципліни, що вивчається.

Оцінювання відбувається за 100 бальною шкалою. Максимальна оцінка знань теоретичного матеріалу дисципліни – 60 балів. Максимальна оцінка знань з самостійної роботи студента – 40 балів.

Критерії оцінки теоретичних знань поточного контролю

№ з/п	Вид критерію	Зміст критерію	Кількість балів за змістовим модулям
			Змістовий модуль №1
1.	Відвідування лекційних занять	2 бали за відвідування студентом кожного лекційного заняття	0 - 30
2.	Правильні відповіді на тести (15 тестів у змістовому модулі)	2 бали за кожен правильну відповідь	0 - 30
Разом:			0-60

Критерії оцінки знань з самостійної роботи студента за змістовними модулями

№ з/п	Вид критерію	Зміст критерію	Кількість балів за змістовими модулями
			Змістовий модуль №1
1.	Підготовка та захист реферату	10 балів за підготовлений та захищений реферат	0-10
2.	Якість виконання і захист реферату	Виконання реферату відповідно до вимог їх якості. При захисті студент показав знання, отримані з додаткових літературних джерел.	18-20
		Виконання реферату з незначними зауваженнями щодо їх якості. При захисті в основному використовував лекційний теоретичний матеріал.	14-17
		Виконання реферату відповідають мінімальним вимогам щодо їх якості, а саме: матеріал наведено у вигляді окремих тез без логічного їх взаємозв'язку.	8-13
		Реферат не відповідає поставленій темі, не розкриває змісту основних підрозділів.	1-7
		Невиконання реферату	0

3.	Якість виконання і відповіді на питання, що не викладаються на занятті та виносяться на самостійне опрацювання.	Законспектовані питання з використанням додаткових літературних джерел. При захисті студент відслідковує логічний взаємозв'язок між окремими питаннями.	9-10
		Законспектовані питання з використанням недостатньої кількості додаткових літературних джерел. При захисті студент опирається в основному на лекційний матеріал.	5-8
		Законспектовані питання виконано не повністю, частково розкривають сутність питань. При захисті студент невпевнено відповідає на запитання за темою реферату.	3-4
		Сутність питань не розкрито зовсім або у вигляді загальних тез. Студент не орієнтується в сутності матеріалу.	0-2
		Разом	40

У процесі підготовки до самостійної роботи, особливо під час написання реферату, студент повинен дотримуватися правил академічної доброчесності, що передбачає:

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації;
- посилання на джерела інформації у разі запозичення ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- використання лише перевірених та достовірних джерел інформації, грамотне посилатися на них.

Підсумкова оцінка з дисципліни «Вступ до фаху» виставляється за результатами набраних балів за змістовим модулем 1.

Порядок зарахування пропущених занять. Студент повинен опанувати всі пропущені лекції та підтвердити це викладачеві на поточних заняттях чи консультаціях наступним чином:

- відповісти на всі питання викладача з тієї теми лекції, яка розглядалась на пропущеному занятті;
- надати правильні відповіді на тести.

Порядок перескладання результатів. У разі складання студентом поточного контролю знань на оцінку «незадовільно», він має право перескласти його. Перескладання поточного контролю з метою покращення позитивної оцінки не допускається.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бардаков В. А. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» (для студентів 1 курсу денної та заочної форм навчання галузі знань 0306 «Менеджмент і адміністрування») / В. А. Бардаков; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 63 с.

2. Вологін Ю. Історія розвитку менеджменту та технології використання менеджменту в сучасних реаліях економічних відносин // Молодь і ринок №7 (78), 2011. С.146-150.

3. Вступ до спеціальності «Менеджмент організацій і адміністрування»: навч. посібник / О. Д. Матросов [та ін.] ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків : НТУ "ХПІ", 2011. – 110 с.

4. Гевко І. Операційний (виробничий) менеджмент: конспект лекцій / І.Б. Гевко – Тернопіль: ТНТУ, 2017. – 128 с.
5. Гринев В. Ф. Інноваційний менеджмент. — К.: МАУП, 2000.- 139 с.
6. Довгань Л.Є. Праця керівника, або практичний менеджмент: навч. посіб. \ Л.Є. Довгань. — К.: Екс об, 2002. — 384 с.
7. Кадровий менеджмент: Навчальний посібник / З.М. Пушкар, Б.Т. Пушкар. — Тернопіль: Осадца Ю.В., 2017. — 210 с.
8. Керівництво організацією: навч.посіб. / [О.Є. Кузьмін, Н.Т. Мала, О.Г.Мельник, І.С. Проник]. — Львів.: Вид-во нац. ун-ту «Львів.політехніка», 2008. — 244 с.
9. Костюченко В.В., Крюков К.М., Кудинов О.А. Менеджмент строительства: Учебное пособие /Под ред. В.В. Костюченко. — Ростов-на-Дону.: Феникс, 2002. — 448 с.
10. Маркетинговий менеджмент: навч. посіб. / О.А. Біловодська. — К.: Знання, 2010. — 332 с.
11. Маркетинговий менеджмент: навч. посібник для вузів / М. І. Белявцев, В. Н. Воробйов, С. І. Гриценко [та ін.] ; за заг. ред.: М. І. Белявцева, В. Н. Воробйова. — К. : Центр навчальної літератури, 2006. — 407 с.
12. Менеджмент в строительстве: Учебное пособие / Под ред. И.С. Степанова. — М.: Юрайт-М, 2005.- 540 с.
13. Менеджмент: навч. посіб. / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, С. М. Макуха та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Л. С. Шевченко. — Х. : Право, 2013. — 216 с.
14. Мескон М., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента: Пер. с англ. — М.: Дело. 1992.
15. Операційний менеджмент: презентаційний курс [Електронний ресурс] : навч. посіб. / Т. В. Омеляненко, А. В. Осокіна. — К. : КНЕУ, 2016. — 197 с. — (Серія «МВА-studio»).
16. Основы менеджмента / Под ред. А. И. Афоничкина. — СПб.: Питер, 2007. - 528 с.: ил. — (Серия «Учебник для вузов»).
17. Сенге П. Преображение. Потенциал человека и горизонты будущего \ П. Сенге, О. Таймер. — М.: Олімп-Бизнес, 2008. — 304 с.
18. Стахів О. Г., Явнюк О. І., Волощук В. В. Вступ до менеджменту: Навчальний посібник. / За наук. ред. док. екон. наук, проф. М. Г. Бойко. — Івано-Франківськ, «Лілея-НВ», — 2015. — 336 с.
19. Хміль Ф.І. Ділове спілкування: навч.посіб. / Хміль Ф.І. — К.: Академвидав, 2004. — 280 с.
20. Юрик Н.Є. Історія менеджменту : Курс лекцій. — Тернопіль : ТНТУ імені Івана Пулюя, 2015. — 114 с.

Допоміжна

1. Адаир Д. Искусство управлять людьми и самим собой / Д. Адаир [пер. с англ.]. — М.: Эксмо, 2016.
2. Калошин В. Ф. Емоційний інтелект — головний показник ефективності використання людських ресурсів / В. Калошин // Практична психологія та соціальна робота. — №4. — 2018. — С. 54 — 63.
3. Моргенстерн Дж. Тайм менеджмент. Искусство планирования и управления своим временем и своей жизнью / Джулия Моргенстерн [пер. с англ.]. — М. : «Деловая книга», 2001.
4. Моргенстерн Дж. Технологии эффективной работы. 9 ключевых навыков / Дж. Моргенстерн [пер. с англ.]. — М.: Изд-во «Деловая книга», 2006.
5. Накамото С. Гений общения. Как им стать? [пер. с англ.]. — СПб.: Питер, 2010.- 153 с.
6. Семенов А. Психология и этика менеджмента и бизнеса. — М.: Маркетинг. 1999.
7. Штепа О. С. Особистісна зрілість: Модель. Опитувальник. Тренінг / О. Штепа // Монографія. — Львів: Вид.центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. — 232с.

12. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Вступ до менеджменту <https://www.slideshare.net/ssuser9c1e68/ss-52545007>
2. Вступ до менеджменту (навчальний посібник) О. Г. Стахів, О. І. Явнюк, В. В. Волощук
<http://www.lviv-prestige-school.com.ua/ru/library/elektronna-biblioteka/item/vstup-do-menedzhmentu-navchalnij-posibnik-o-g-stakhiv-o-i-yavnyuk-v-v-voloshchuk>
3. Вступ до менеджменту
http://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navichki_pracevlasht/vstup_do_menedg.pdf
4. Нова парадигма побудови систем менеджменту
http://www.lvivacademy.com/vidavnitstvo_1/visnik6/fail/+Syrotynska.pdf

Розробник _____

(підпис)

(Н. М. Шапа)

Гарант освітньої програми _____

(підпис)

(В. Т. Вечеров)

Силабус затверджено на засіданні кафедри менеджменту, управління проектами та логістики
Протокол від «20» вересня 2019 року № 3